

Beter dan zijn nakomelingen

Het is niet verwonderlijk dat *A. thomsonii* een goede plant is, want het is een van de ouders van de geliefde *A. × frikartii* (*A. amellus* × *A. thomsonii*). Alle *Aster × frikartii* zijn uitstekende tuinplanten met een extreem lange bloeitijd en zonder meeldauw. Hoe goed de *frikartii*-kruisingen ook zijn, *A. thomsonii* is veel beter dan zijn nakomelingen. *A. thomsonii* heeft op de kwekerij in Ede de laatste winters glorieus overleefd, terwijl de bekende *A. × f. 'Mönch'* wegviel. De stengels zijn houtiger en dikker, waardoor de plant veel beter blijft staan; de bloeitijd is even lang. Die begint soms al begin juli en eindigde bijvoorbeeld vorig jaar met die fantastische herfst pas begin november! Bovendien zijn de bloemen groter dan die van *A. × frikartii*.

Wetenschappelijke naam *Aster thomsonii*
Nederlandse naam Aster
Bloeitijd Juli-oktober
Hoogte 80-100 cm
Grondsoort Alle, mits goed gedraineerd
Standplaats Halfschaduw tot schaduw
Bijzonderheid Liefst zon tot lichte schaduw, bladverliezend

Aster thomsonii is meeldauwvrij en bloeit van juli tot diep in het najaar.

Hans Kramer stelt voor:

Aster thomsonii

Aster thomsonii was de eerste Aster die een Award of Garden Merit kreeg van de Royal Horticultural Society. Toch is de plant uit cultuur geraakt. Volkomen onterecht, want het is een ijzersterke, langbloeiende, langlevende en meeldauwvrije Aster.

Tekst en beeld Hans Kramer

Hans Kramer is vastplantenkweker. Hij bestrijdt eentonigheid in Nederlandse tuinen en plantsoenen door onbekend, maar goed toepasbaar sortiment onder de aandacht te brengen. Website: www.hessenhof.nl.

Aster is nu zo'n typisch voorbeeld van een groot plantengeslacht waarvan maar een paar soorten gebruikt zijn om mooie tuinplanten mee te kweken. Van de 250 soorten die ergens wild op de wereld groeien, zijn er eigenlijk maar een handvol gebruikt om mee te kruisen en te selecteren.

Van de soorten *A. novi-belgii*, *A. novae-angliae* en *A. dumosus* en – in mindere mate – *A. amellus* en *A. ericoides* zijn letterlijk honderden variëteiten geselecteerd. Des te opvallender is het dat we sinds een jaar of acht een onbekende Aster op de kwekerij hebben die de bekende, in omloop zijnde asters overtreft: *Aster thomsonii*.

De oorspronkelijke *A. thomsonii* is niet meer in cultuur: alleen de kleine en zwakkere cultivar 'Nanus' wordt hier en daar gekweekt. En dat terwijl deze plant toch wel indruk gemaakt moet hebben. *Thomsonii* was namelijk de eerste Aster die in Engeland een 'Award of Garden Merit' kreeg toegekend.

Een jaar of tien geleden was ik dan ook verbaasd een plant onder de naam *Aster thomsonii* aangeboden te krijgen van een verzamelaar. De plant voldoet aan alle botanische beschrijvingen. Dit moet de echte soort zijn. Maar dat niet alleen, dit is misschien wel de beste Aster van de ruim 120 variëteiten die we hebben. De plant is sterk,

heeft geen last van meeldauw en bloeit van midden zomer tot diep in het najaar.

Steriel

Als je zo'n goede plant tot je beschikking hebt, probeer je er als kweker natuurlijk wat mee te doen. We hebben ermee gekruist en verschillende keren zaad gewonnen, maar elke keer kwam er niets op. De plant lijkt dus steriel. Omdat de plant alleen door stek of deling vermeerderd kan worden, zullen we hem in de toekomst een cultivar-naam meegeven.

De beste standplaats voor deze Aster is een plek in de volle zon, alhoewel lichte schaduw ook nog best verdragen wordt. Houd er dan wel rekening mee dat de plant naar de zon rekt.

Een goed gedraineerde grond is een vereiste. Het is echter goed om te beseffen dat de plant pas na twee tot drie jaar volwassen is. Uiteindelijk worden de planten ongeveer een kleine meter hoog. Plant er ongeveer zeven tot negen per m², om de zaak toch een beetje snel dicht te laten groeien. Geduld loont, want je kunt de planten met een gerust hart tien of meer jaar vast laten staan zonder dat de vitaliteit achteruit gaat. Ze zijn niet gevoelig voor droogte en meeldauw kennen ze niet.

Combinaties

Er zijn talloze mooie combinaties met *A. thomsonii* te maken. De buitengewoon lange bloeitijd speelt daarin een belangrijke rol.

In principe gaat de horizontale bloeivorm natuurlijk heel goed samen met siergrassen, bijvoorbeeld *Pennisetum alop.* 'Cassian's Choice' en andere verticaal aandoende, herfstbloeiende planten. Denk hierbij aan *Persicaria amplexicaule* en *Sanguisorba*. Heel vrolijk om te zien was het vlammeende tomaatrode van *Crocosmia 'Zeal Tan'* afgeblust met het koele lavendelblauw van de Aster.

Is dit een Aster die je zou kunnen gebruiken in het openbaar groen? Dat hangt helemaal van de situatie af. Maar belangrijk is dat je van wat groter uitgangsmateriaal uitgaat. Tweejarige planten zijn hier aan te bevelen, zodat het plantvak gelijk dichtgroeit. En op wat zwaardere gronden zou ik alleen in het voorjaar planten.

Voor de hovenier die een particuliere tuin aanlegt, ligt de zaak heel anders. Daar kan hij uitleggen dat de plant een wat langere aanloopperiode nodig heeft. In deze tijd waar instant tuinieren de norm is, getuige de tv-programma's, kan dat moeilijk zijn. Maar uiteindelijk zal de klant reuze tevreden zijn, want zo'n langlevende, langbloeiende Aster zal ieders aandacht trekken. ■